

РЕШЕНИЕ

№ 19947

гр. С, 04.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 42 СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Г К

при участието на секретаря Д Д
като разгледа докладваното от Г К Гражданско дело № 20221110162817 по описа за 2022 година

Предявен е иск с правно основание чл.422 от ГПК, вр. чл.415 от ГПК, вр.чл.274 от КЗ (отм.) от ЗАД „А“ АД, ЕИК ххх, със седалище и адрес на управление гр.С, ул.“ххх, представлявано от К В и В К, против П. П. К., ЕГН *****, с адрес гр.С, ж.к.“Л“ ххх, вх. Б, ет. 9, ап. 3, с искане да бъде постановено решение, с което да бъде признато за установено, че съществува вземане на ищеца в размер от 13212,07 лева, ведно със законната лихва върху главницата, считано от предявяване на иска до окончателното изплащане на вземането.

В исковата молба се твърди, че на 16.05.2014 г. в гр. П на ул. “ххх“ Х е настъпило ПТП като автомобил БМВ с рег. № ххх, управляван от ответника К. е навлязъл в лентата за насрещно движение и е ударил микробус „Рено“ с рег. № ххх като ответникът е напуснал мястото на произшествието, с което е отклонил и проверка за алкохол. Ищецът поддържа, че от произшествието са пострадали две лица, на които са изплатени обезщетения в общ размер от 13212,07 лева. Ищецът твърди, че с влязла в сила присъда ответникът К. е признат за виновен за деяние, в което се включва и виновно напускане местопроизшествието, което представлява основание за ангажиране регресната му отговорност. Исковата претенция се основава на твърдения, че вземането е претендирано по реда на заповедното производство, но с оглед връчването на заповедта за изпълнение по реда на чл.47 от ГПК е налице интерес от предявяване на установителната искова претенция.

В срока за подаване на писмен отговор е депозиран такъв от ответника К. чрез назначения му особен представител със становище, че липсват материалноправни предпоставки за ангажиране отговорността на ответника, защото не е доказано виновно да се е отклонил от проверка за алкохол.

Твърди се, че самото напускане на местопроизшествието не е достатъчно, за да възникне основание за ангажиране на регресната отговорност на водача. Формулирано е възражение за давност.

Софийският районен съд, първо гражданско отделение, 42 състав, като обсъди представените по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, при спазване изискванията на чл. 235 от ГПК, приема за установено следното:

Със заявление за издаване на заповед за изпълнение, по която е образувано ч.гр.д. № 14311/2022 г. по описа на Софийски районен съд, I ГО, 42 състав, „А“ АД претендира сумата от 13212,07 лева, представляваща регресно вземане вследствие изплатени обезщетения, ведно със законната лихва върху главницата, считано от подаване на заявлението до окончателното изплащане на вземането. Искането е уважено с издадената заповед за изпълнение по частното гражданско дело.

Представена е комбинирана застрахователна полица № по застраховки „Гражданска отговорност на автомобилистите“ и „Злополука“, издадена от ЗАД „А“ АД, валидна за периода 14.01.2014 г. до 13.01.2015 г., по която страна е П. П. К..

Видно от констативен протокол за ПТП с пострадали лица, настъпило е ПТП, посетено от дежурен служител при сектор „Пътна полиция“, на 16.05.2014 г., около 05:30 ч., в гр. П, на ул. „xxx“ Х, между ППС „БМВ 330 ХД“ с рег. № xxx, собственост на ответника и ППС „Рено“, с рег. № xxx, като пострадалите са, както следва – В К Й., Р Д Д, М Т Д, М Д К, Ж П К.

С решение № 1149/27.05.2015 г. по н.а.х.д. № 1513/2015 г., на Районен съд – П /влязло в сила на 29.10.2015 г./, ответникът П. П. К., е признат за виновен за извършено престъпление по чл. 343, ал. 3, предл. шесто, буква „а“, предл. 2, вр. ал. 1, буква „б“, предл. 2, вр. чл. 342, ал. 1 НК, за това, че на 16.05.2014 г., в гр. П, на бул. „xxx“, при управление на лек автомобил „БМВ 330 ХД“, с рег. № xxx, нарушил правилата за движение по чл. 6, т.1, чл. 15, ал. 1, чл. 16, ал. 1, т. 3, чл. 20, ал. 1 и чл. 21, ал. 1 от ЗДвП, като по непредпазливост причинил на М Д К средна телесна повреда, изразяваща се в счупване на долния край на лявата лъчева кост, което довело до трайно затрудняване движенията на левия горен крайник, като деецът избягал от местопроизшествието.

Видно от решение № 80/09.01.2017 г. по гр.д. № 15447/2015 г., на Районен съд – гр. П, „А“ АД е осъдено да заплати на Р Д Д, сумата в размер на 4000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди – претърпени болки и страдания в резултат на причинени на лицето леки телесни увреждания вследствие ПТП, настъпило на 16.05.2014 г. в гр. П, на бул. „xxx“ Х, предизвикано от П. П. К., при управление на л.а. „БМВ 330 ХД“ с рег. № xxx, ведно със законната лихва, считано от 16.05.2014 г. до окончателното ☐ изплащане, разноски в размер на 350 лева за адвокатско възнаграждение и 210 лева разноски в полза на ПРС.

С решение № 145779/14.06.2017 г. по гр.д. № 15769/2016 г. по описа на СРС, 125 състав, „А“ АД е осъдено да заплати на М Д К, сума в размер на

7000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди от ПТП, настъпило на 16.05.2014 г. в гр. П, на бул. „xxx“ Х, предизвикано от П. П. К., ведно със законната лихва, считано от 22.03.2016 г. до окончателното изплащане на вземането; сумата от 1311,23 лева – обезщетение за забава за периода 16.05.2014 г. – 18.03.2016 г., съдебно-деловодни разноски в размер на 550 лева; разноски в полза на СРС в размер на 332,45 лева за държавна такса на осн. чл. 78, ал. 6 ГПК, както и 148 лева разноски в полза на СРС за депозит за вещо лице.

По делото са приложени платежно нареждане от 07.08.2017 г. с което в полза на М Д К е наредено плащане на сумата от 9212,07 лева, с основание гр.д. № 15769/2016, СРС 125 с., както и платежно нареждане от 24.02.2017 г., с което в полза на Ж Д П.а,като пълномощник на Р Д, е наредено плащане на сумата от 5131,20 лева, с посочено основание – Р Д, гр.д. № 15447/2015.

При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните правни изводи:

Искът с правно основание чл. 422 от ГПК, вр. чл. 415 от ГПК е законодателно регламентиран като положителен установителен иск, съгласно който се цели да бъде установено дали съществува вземането, за което е издадена заповед за изпълнение, когато срещу заповедта за изпълнение е подадено възражение или е връчена при условията на чл. 47 от ГПК. Този иск има предмет, идентичен с предмета на заповедното производство – подлежи на доказване същото вземане – на соченото основание и в претендиращия размер. В конкретния случай ищецът следва да проведе доказване, че е застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“, с която е застраховал отговорността на ответника, да установи, че е настъпило застрахователно събитие, да докаже, че са възникнали вреди за трети лица, както и че е изплатил обезщетения на увредените лица, да докаже наличието на основание за ангажиране регресната отговорност на причинителя на вредата, а в тежест на ответника е възложено доказването, че са налице обстоятелства, изключващи отговорността му. Искът се счита предявен на датата на подаване на заявлението,когато исковата молба е постъпила в едномесечен срок,считано от съобщението с указания за предявяване на иск,т.е. искът се счита предявен на 18.03.2022 г.

Договорът за застраховка „Гражданска отговорност“ поражда задължение за застрахователя по време на действието на застрахователния договор да осигурява покритие,а при настъпване на застрахователно събитие да осигури обезвреда за увредените трети лица в рамките на застрахователното покритие. С изплащането на застрахователно обезщетение за вредите – имуществени или неимуществени за застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ право на регресно вземане възниква при реализиране на някоя от предвидените в разпоредбата на чл.274 от КЗ (отм.) предпоставки. За да счете,че е приложима разпоредбата на чл.274 от КЗ (отм.),съдът отчете,че застрахователното събитие,което обуславя ангажиране отговорността на застрахователя е настъпило на 16.05.2014 г.,т.е. при действието на КЗ (отм.). Съдът намира,че следва да бъде отчетено,че по

въпроса, че регресното право се урежда според закона, действал към датата на настъпване на застрахователното събитие има установена съдебна практика, обективирана в решение № 192/14.08.2012 г., постановено по търг.дело № 768/2010 г. по описа на ВКС. Искът с правно основание чл. 274 от КЗ (отм.), е иск, с който застрахователят по застраховка „Гражданска отговорност“ реализира правото си на регресно вземане спрямо прекия причинител, ако е налице някоя от предвидените в закона предпоставки. Единствено при наличието на предвидени в цитираната разпоредба предпоставки застрахователят може да реализира право на регресно вземане. Застрахователят по застраховка гражданска отговорност отговаря, както прекия причинител в отношенията спрямо лицата, за които са възникнали имуществени и/или неимуществени вреди, а правото му да претендира възстановяване на изплатеното обезщетение се поражда спрямо делинквентата, когато са настъпили предвидените в чл. 274 от КЗ (отм.) предпоставки. Анализирайки доказателствата по делото, съдът намира, че не е спорно, че ответникът К. като водач на МПС е предизвикал настъпването на ПТП, от което има пострадали лица, както и се установява, че на две увредени лица ищцовото дружество е осъдено да изплати обезщетения по реда на чл. 226 от КЗ (отм.), в която насока съдът взе предвид представените по делото съдебни актове. Разпоредбата на чл. 300 от ГПК предвижда, че присъдата на наказателния съд е задължителна относно това дали има деяние, кой е деецът и дали деецът е действал виновно. В настоящия случай от представеното решение по анд № 1149/27.05.2015 г. по описа на Пския районен съд се установява, че П. К., който е ответник по настоящото дело, е признат за виновен за престъпление, в това число относно обстоятелството, че деецът е напуснал местопроизшествието, а по същество спорът между страните е концентриран относно това дали има основание да бъде ангажирана регресната отговорност на ответника К. като лице, което е напуснало местопроизшествието, за да избегне проверката за алкохол. Със съдебната практика, обективирана в решение № 183/22.11.2010 г., постановено по гражд.дело № 30/2010 г. по описа на ВКС и решение № 16/02.02.2011 г., постановено по гражд.дело № 374/2010 г. по описа на ВКС е възприето, че не е достатъчно доказване факта на напускане на произшествието, но и следва да бъдат ангажирани доказателства, че деецът се е отклонил от проверка за алкохол. Същевременно обаче в по-късно създадена съдебна практика, а именно съгласно решение № 152/05.11.2014 г. по т.д. № 2080/2013 г., на ВКС, която съдебна практика се споделя и в решение № 195/09.11.2017 г., постановено по търг.дело № 2628/2016 г. по описа на ВКС, както и в решение № 81/30.07.2020 г., постановено по търг.дело № 889/2019 г. по описа на ВКС се възприема, че при липса на оспорване на твърдението в исковата молба, че водачът виновно се е отклонил от проверка за алкохол за уважаването на иска е необходимо провеждането на доказване, че съществува застрахователно правоотношение по договор за застраховка „Гражданска отговорност“, от доказване изплащане на обезщетение на увредените лица, от доказване факта на напускане на местопроизшествието, а при липса на въведено в производството от виновния водач защитно твърдение, че

напускането на местопроизшествието се дължи на друга причина и не произтича от избягване проверка за алкохол не съществува пречка за уважаване на предявената искова претенция предвид обстоятелството, че напускането на местопроизшествието е виновно, ако не се доказва противното. Както беше посочено, фактът, че деецът, т.е. ответникът К. е напуснал местопроизшествието е установен в производството по наказателното административен характер дело, а предвид липсата на изложени от ответника К. твърдения, че напускането на произшествието се дължи на причини, целящи запазване живота или здравето на ответника или на друго лице, съдът счита, че при съобразяване даденото разрешение с цитираната съдебна практика исковата претенция подлежи на уважаване. В конкретния случай е настъпило пътно-транспортно произшествие с повече от едно пострадали лица, при което съгласно чл.125 от Закона за движение по пътищата (ЗДВП) е било задължително произшествието да бъде посетено от органи на МВР. Същевременно съгласно чл.8 от Наредба № 1-167/24.10.2002 г. при посещение на произшествието от служители на МВР участниците в произшествието задължително подлежат на проверка за алкохол. Отчитайки наличието на законова норма, според която посещението на произшествието от органите на МВР е задължително, напускането на местопроизшествието следва да се възприема като виновно освен ако се дължи на причини, изключващи виновността на дееца. В конкретния случай ответникът К. нито твърди, нито доказва съществуването на причини, свързани с посещение на здравно заведение с цел оказване на медицинска помощ или други причини, които могат да обосноват, че са налице обстоятелства, изключващи виновността на дееца. Развитите съображения мотивираха съда да приеме, че са доказани материалноправните предпоставки за ангажиране регресната отговорност на прекия причинител, в която насока съдът взе предвид, че е доказано от събраните в хода на производството доказателства, че ищцовото дружество е извършило плащания към увредени вследствие на ПТП лица, респективно с реализиране на плащанията е възникнало правото на регресно вземане. Отчитайки представените по делото доказателства за направени плащания, съдът счита, че исковата претенция е доказана не само по основание, но и по размер – за сумата от 13212,07 лева. Изводът на съда, че искът е доказан по основание и по размер налага да бъде разгледано своевременно формулираното от ответника в писмения отговор възражение за настъпила погасителна давност. Погасителната давност е регламентирана в полза на длъжника, който може да се позове на давност, ако в определен период от време кредиторът бездейства. Приложимата погасителна давност за регресното вземане на застрахователя спрямо прекия причинител е общата петгодишна давност с начален момент датата на плащане на обезщетението към третото увредено лице – в този смисъл решение № 131/07.10.2011 г., постановено по търг. дело № 806/2010 г. на ВКС, решение № 144/26.01.2010 г., постановено по търг. дело № 532/2008 г. на ВКС. В настоящия случай ищецът е изплатил обезщетения на 24.02.2017 г. и на 07.08.2017 г., поради което и при съобразяване датата, на която искът е предявен – на 18.03.2022 г. съдът счита, че исковата претенция е погасена по

давност в частта за сумата от 4000 лева,заплатена на 24.02.2017 г.,докато за сумата от 9212,07 лева,която е заплатена през м.08.2017 г.,към предявяване на иска давност не е изтекла. При това положение и като съобрази,че възражението за настъпила погасителна давност е основателно за сумата от 4000 лева,съдът приема,че искът подлежи на уважаване за сумата от 9212,07 лева,а за разликата до пълния претендиран размер от 13212,07 лева исковата претенция подлежи на отхвърляне.

При този изход на делото и като съобрази, че ищецът претендира присъждането на съдебноделоводни разноски, както и с оглед това,че съдът,който разглежда установителния иск следва да се произнесе по въпроса за разноските по заповедното производство,съдът намира,че в полза на ищеца следва да бъдат присъдени 219,03 лева за заповедното производство – държавна такса и юрисконсултско възнаграждение и 1362,11 лева – сторени съдебноделоводни разноски и юрисконсултско възнаграждение за исковото производство.

По изложените съображения Софийският районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл.422 от ГПК, вр. чл.415 от ГПК, вр.чл.274 от КЗ (отм.) по отношение на П. П. К., ЕГН *****, с адрес гр.С, ж.к.“Л“ ххх, вх. Б, ет. 9, ап. 3, че съществува вземане на ЗАД „А“ АД,ЕИК ххх, със седалище и адрес на управление гр.С, ул.“ххх, представлявано от К В и В К в размер на 9 212,07 лева (девет хиляди двеста и дванадесет лева и седем стотинки) -, регресно вземане вследствие на изплатено обезщетение при настъпило ПТП на 16.05.2014 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от предявяване на иска – на 18.03.2022 г. до окончателното изплащане на вземането, относно което е издадена заповед за изпълнение по ч.гражд.дело № 14311/2022 г. по описа на СРС, 42 състав, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над 9212,07 лева до пълния предявен размер от 13 212,07 лева като погасен по давност.

ОСЪЖДА П. П. К., ЕГН *****, с адрес гр.С, ж.к.“Л“ ххх, вх. Б, ет. 9, ап. 3 да заплати на основание чл. 81 от ГПК, вр. чл. 78, ал.1 от ГПК на ЗАД „А“ АД,ЕИК ххх,с със седалище и адрес на управление гр.С, ул.“ххх, представлявано от К В и В К, сумата от 1362,11 лева (хиляда триста шестдесет и два лева и единадесет стотинки) сторени съдебноделоводни разноски и юрисконсултско възнаграждение за исковото производство и сумата от 219,03 лева (двеста и деветнадесет лева и три стотинки) съдебноделоводни разноски и юрисконсултско възнаграждение за заповедното производство.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____